

Raadsvergadering d.d. : 22 mei 2025

Afdeling : Dienstverlening en Veiligheid

Portefeuillehouder : Burgemeester (wnd.) W.J.G. Delissen -
van Tongerlo

Onderwerp : Zienswijze ontwerpbegroting VRBZO
2026

Betreffend onderdeel : Taakveld 1 "Veiligheid"
programmabegroting

Samenvatting

Ieder jaar stelt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost een begroting op waarin de plannen voor het volgende jaar worden beschreven. Dit gebeurt volgens de kaders die door het Algemeen Bestuur in een kadernota zijn meegegeven. Voordat een ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, wordt deze aan uw raad voorgelegd, met het verzoek om geen zienswijze kenbaar te maken en de financiële gevolgen voor de gemeente Bergeijk te verwerken in de Begroting 2026-2029.

Inleiding

Ieder jaar stelt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost een begroting op waarin de plannen voor het volgende jaar worden beschreven. Dit gebeurt volgens de kaders die door het Algemeen Bestuur in een kadernota zijn meegegeven. Voordat een ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden, wordt deze aan uw raad voorgelegd, met het verzoek om zienswijze kenbaar te maken.

Advies

1. Geen zienswijze in te dienen op de financiële ontwikkeling van de Ontwerpbegroting Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2026 en dit aan de Veiligheidsregio kenbaar te maken.
2. De financiële gevolgen voor de gemeente Bergeijk te verwerken in de Begroting 2026-2029.

Beoogd effect

Door het indienen van een zienswijze heeft uw raad de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het (financieel) beleid van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Daarbij kennis te nemen van de Ontwerpbegroting VRBZO 2026 en hierop geen zienswijze in te dienen en de financiële gevolgen voor de gemeente Bergeijk te verwerken in de Begroting 2026-2029.

Argumenten

1.1 Extra gelden zijn nodig vanwege de bestuurlijke deel-opdracht 1: het voldoen aan de wet en regelgeving.

De VRBZO speelt een cruciale rol in het creëren van een veilige werk-, woon- en leefomgeving door risico's te identificeren, veiligheid te bevorderen en partners te laten samenwerken. In een samenleving waar veiligheidsrisico's toenemen en complexer worden, groeit de druk op de organisatie om aan hoge eisen en verwachtingen te voldoen. VRBZO constateert echter dat zij niet langer in staat is om deze taken naar behoren uit te voeren.

2.1. De ontwerpbegroting 2026 bouwt voort op de 1e wijziging van de Begroting 2025.

Dit wijzigingsvoorstel is u eerder ter zienswijze voorgelegd met de uitnodiging uw eventuele zienswijzen uiterlijk 20 maart a.s. aan te leveren. Omdat de VRBZO zo goed mogelijk wil voldoen aan de afspraak om ontwerpbegrotingen uiterlijk 15 maart aan de raden toe te sturen, zijn reeds afgegeven zienswijzen en daarin genoemde signalen en wensen voor de Begroting 2026 nog niet verwerkt.

Bij het aanbieden van de 1e wijziging van de Begroting 2025 heeft u kennis kunnen nemen het bestuurlijk proces om de organisatie VRBZO weer op een gewenst niveau te brengen. Het wijzigingsvoorstel was gericht op het in gang zetten van de uitvoering van de zogeheten deelopdracht 1 - het voldoen aan wet- en regelgeving. Genoemd is dat vervolgens wordt bezien welke maatregelen verder nodig zijn om de werkzaamheden op een door het bestuur gewenst veiligheidsniveau te kunnen uitvoeren. Hiertoe werkt de VRBZO op dit moment aan een ontwerpbeleidsplan dat eind 2025 aan het bestuur wordt voorgelegd en in de periode januari-maart van 2026 ter zienswijze aan uw raad wordt aangeboden. In het proces om te komen tot een ontwerpbeleidsplan wil de VRBZO ook uw raad graag nader betrekken. De wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven zal binnenkort met u kunnen worden gedeeld.

De besluitvorming rond de 1e wijziging van de Begroting 2025 met inachtneming van de zienswijzen die hierover zijn afgegeven, staat gepland voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 april a.s. Het Algemeen Bestuur heeft op dat moment kennis kunnen nemen van alle ontvangen zienswijzen en reacties die hierop door het Dagelijks Bestuur zijn geformuleerd.

Hieronder worden de belangrijkste punten uit deel 1 van de bestuurlijke opdracht beschreven.

Taakuitvoering primair proces

De Wet veiligheidsregio's is duidelijk in wat de taken en verantwoordelijkheden van een veiligheidsregio zijn en waaraan ook VRBZO moet voldoen. Het op orde hebben van de primaire taakuitvoering is van groot belang. Zeker omdat het hierbij gaat om het voorkomen en beperken van levensbedreigende situaties en het in belangrijke mate bijdragen aan de maatschappelijke continuïteit. Een verhoging van de formatie van vrijwilligers en beroepsbrandweer is daarvoor noodzakelijk.

Veranderingen in veiligheidsrisico's vragen om andere vormen van opgeleid worden en opgeleid blijven. Inzet van moderne methoden en didactische inzichten zijn nodig om de vakbekwaamheid van de mensen op peil te brengen en houden, aangezien het traditioneel oefenen te beperkt in mogelijkheden is en aanloopt tegen praktische en milieutechnische grenzen. Mede vanwege de komst van de Omgevingswet wordt een steeds hoger kennisniveau van de veiligheidsadviseurs gevraagd.

Personele zorg

De loyaliteit van de medewerkers aan het vak en aan de inwoners en bedrijven waar ze het allemaal voor doen, is groot. De samenwerking binnen de organisatie is sterk en dienend aan de gezamenlijke missie 'Zorg voor veiligheid'. Met die instelling is de VRBZO tot op heden in staat gebleken om de taken van een veiligheidsregio in voldoende mate te kunnen uitvoeren. Een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) heeft echter aangetoond dat er een groot aantal tekortkomingen zijn.

Huisvesting en materieel

In de laatste fase van de regionalisering van de brandweer in 2014 zijn de huurafspraken voor gebruik van brandweerkazernes vastgelegd. Duidelijk was daarbij welk deel van de huurovereenkomst de verantwoordelijkheid is van verhuurder en van huurder. Inmiddels is duidelijk dat ook vanuit de huurderszijde als VRBZO een goede beheersorganisatie nodig is om toekomstbestendige huisvesting te kunnen blijven garanderen.

Ondersteuning organisatie

Het primair proces binnen de Veiligheidsregio kan alleen goed functioneren als het kan leunen op de goede ondersteuningsprocessen en ondersteunende middelen. Een essentieel onderdeel is het kunnen werken met betrouwbare hard- en software, netwerken en informatiebronnen. Voor veel aspecten is deze ondersteuning niet gegarandeerd.

Regionaal beleidsplan

Het besluit over deelopdracht 1 vond plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december 2024. In het verlengde van deze deelopdracht gaat de VRBZO een meerjarig regionaal beleidsplan 2027-2030 opstellen zoals bedoeld in de Wet Veiligheidsregio's. In dit beleidsplan staat de koers van de organisatie voor de komende jaren. Het gaat hierbij om inhoudelijke beleidsthema's van brandweezorg en crisisbeheersing. Denk hierbij aan de nieuwe beleidsrichtingen voor natuurbrandbestrijding, hulpverlening en de landelijke agenda crisisbeheersing. Maar ook andere strategische thema's worden meegenomen het beleidsplan, zoals huisvesting, duurzaamheid en wat ontwikkelingen in de schaa sprong en ruimtelijke infrastructuur zoals Knooppunt XL voor ons betekenen. De VRBZO heeft tijd nodig om het beleid hierover helder en op orde te krijgen. Dat zal onder meer gevolgen hebben voor de investeringsbegroting die volgend is aan het beleid. Daar waar het bestuurlijke beleidskeuzes betreffen leggen zij een onderbouwd investeringsplan voor aan het bestuur.

De richting van de koers wordt in het eerste halfjaar van 2025 door het bestuur besproken. Na ambtelijke uitwerking van de koers in een samenwerking tussen bestuur, directie en organisatie, raden en partners wordt een concept regionaal beleidsplan begin 2026 voor verdere besluitvorming ingebracht. Voorafgaand aan vaststelling door het bestuur worden gemeenteraden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven en plegen de burgemeesters (daarbij) met hun gemeenteraden het overleg over de inhoud van het ontwerp-beleidsplan zoals de Wet veiligheidsregio's dat voorschrijft.

Inhoudelijke ontwikkelingen met een financieel effect op ontwerp-begroting 2026

- *Efficiëncykorting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) via de systematiek van een specifieke uitkering (SPUK)*
In de voorjaarsnota zal de minister meer duidelijkheid geven of de voorgenomen efficiëntiekorting van 10% blijft bestaan.
De kans dat deze structurele korting zal worden doorgevoerd wordt als onwaarschijnlijk ingeschat. Daarom is de korting opgenomen als risico in de risicoparagraaf. Als de structurele korting in stand blijft, moet alsnog worden bepaald hoe de lagere BDuR wordt opvangen in de (meerjaren)begroting 2026.
- *Landelijke strategische agenda brandweezorg en crisisbeheersing*
Drie opgaven:
 1. Versterken (boven)regionale crisisbeheersing en daaraan gerelateerde informatievoorziening.
 2. Organiseren van toekomst vaste brandweezorg.
 3. Verbeteren en vereenvoudigen van het brandweeronderwijsstelsel en inrichting van een daarop geïnspireerd stelsel voor crisisonderwijs.En als gevolg van 1 - 3 duurzame inzetbaarheid. Aandacht voor goed werkgeverschap, boeien en binden van personeel en inspelen op de medewerker van de toekomst.

Ad. 1. Voor het uitvoeren van de landelijke agenda crisisbeheersing zijn de extra BDuR middelen beschikbaar.

Ad. 2. De brandweezorg moet veranderen omdat de maatschappij voortdurend met nieuwe risico's wordt geconfronteerd. Een toekomstbestendige brandweer moet over voldoende capaciteit en slagkracht beschikken om naast de lokale en regionale basisbrandweezorg het hoofd te kunnen bieden aan grootschalige en nieuwe incidenttypen. Regionaal zijn er meerdere inhoudelijke thema's waarop de komende jaren veel ontwikkelingen zijn. Hierbij gaat het concreet om bijvoorbeeld de landelijke strategie natuurbrandbestrijding, de landelijke visie op hulpverlening (HV) en de landelijke systematiek van het gebied gebonden dekkingsplan en de uitwerking hiervan in capaciteit en middelen. Regionaal zijn dit de bouwstenen voor een regionaal beleidsplan. Een en ander is niet mogelijk zonder stevige investeringen.

Ad. 3. Het onderwijsstelsel moet flexibeler worden gemaakt en beter passen in de praktijk. De ambitie van het programma is een goed werkend onderwijsstelsel met praktijkgericht, flexibel en up-to-date onderwijs voor alle mensen van de brandweer en crisisbeheersing in de veiligheidsregio's. Er is een koersplan opgesteld, waarin staat beschreven hoe de verbetering van het onderwijsstelsel de komende jaren wordt aangepakt.

Ad. 4. De minimaal vereiste maatregelen die gerelateerd zijn aan (arbo)wetgeving worden

meegenomen in deelopdracht 1. Goed werkgeverschap in brede zin wordt meegenomen in het nieuwe regionaal beleidsplan.

Het blijven boeien en binden van personeel heeft ook uitdrukkelijk betrekking op vrijwilligers. Het is de laatste jaren namelijk steeds moeilijker gebleken voor de VRBZO om deze binnen te halen en te houden.

- Ontwikkelingen bedrijfsvoering

De reguliere bedrijfsvoering processen moeten op orde zijn. In control op rechtmatigheid, efficiency en goede personele zorg zijn hierbij de belangrijkste uitgangspunten.

- Overige ontwikkelingen en risico's

- Schaalsprong Brainport
- Invloed economische en technische ontwikkelingen op investeringen. Economische en technologische ontwikkelingen gaan effect hebben op de investeringsbegroting.
- Technologische ontwikkelingen en moderne maatschappelijke normen zorgen voor nieuwe standaarden waar de mensen, maar ook de voertuigen en gereedschappen aan moeten voldoen.
- Algemene reserve. De algemene reserve is de afgelopen jaren gebruikt om de kostenstijging voor de gemeenten te dempen en is daardoor sterk verminderd. Daardoor is deze onvoldoende om grote financiële tegenvallers op te vangen.
- Structureel budget voor projecten. Er is momenteel geen structureel budget voor projecten beschikbaar, zoals implementatiebudget voor beleid of (nieuwe) ICT-systemen, kortdurende inhuur van specifieke expertise en andere eenmalige trajecten die om budget vragen.

- Opbouw gemeentelijke bijdrage en investeringsbegroting.

Baten

Voorgesteld wordt om de gemeentelijke bijdrage aan te passen aan de inflatie en daarom te indexeren met 3,95% (bestaande uit een gewogen gemiddelde van de loonvoet sector overheid: 4,70% en prijs materiële overheidsconsumptie 2,70%).

Lasten

De indexering van de loonkosten is nog niet bekend, maar er wordt uitgegaan van een gelijke verhoging van de loonkosten als er via indexering beschikbaar komt. Voor de overige kosten wordt een budget gereserveerd in de begroting, waarmee indexeringen kunnen worden toegepast als dat nodig is.

Bovenop de al bestaande structurele bijdrage van de gemeenten wordt een bedrag opgenomen ter voldoening aan de bestuurlijke opdracht. In 2026 en 2027 wordt een deel voldaan vanuit onderbesteding en de reserve. Vanaf 2028 wordt dit echter structureel vooralsnog € 6.000.000,-. Het definitieve bedrag zal echter pas bekend worden nadat het regionaal beleidsplan is vastgesteld.

Aan belangstellende raadsleden wordt op 14 mei a.s. toelichting gegeven over de ontwerpbegroting 2026 tijdens een raadsinformatiebijeenkomst in Huis voor de Stad (Weg op den Heuvel 35 5701 NV Helmond).

Tevens is er op 21 mei a.s. een separate bijeenkomst voor raadsleden, specifiek gericht op het meenemen van raadsleden in de totstandkoming van een omgevingsanalyse en een doorkijk in het proces rond de vorming van een beleidsplan (21 mei a.s. 20:00 uur, eveneens in het Huis voor de Stad te Helmond).

Kanttekeningen

1.1 Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van het VRBZO

Aan de hand van dit voorstel en de ontwerpbegroting 2026 VRBZO kan uw raad besluiten over bepaalde zaken een (andere) zienswijze in te dienen. De kans bestaat dat een of meerdere gemeenten binnen de VRBZO zich niet kunnen vinden in de voorgestelde ontwerpbegroting 2026. Een zienswijze om niet in te stemmen heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund.

1.2 Gemeentelijke bijdrage kan in de toekomst nog stijgen

Afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het ontwerpbeleidsplan kan in de toekomst een hogere bijdrage gevraagd worden. De jaren 2027 tot en met 2029 moeten dan ook als informatief worden beschouwd.

1.3 Inzet reserve VRBZO

Om de gemeentelijke bijdrage te dempen, zet de VRBZO haar eigen reserve volledig in 2026 en 2027 voor het financieren van de bestuursopdracht. Dit betekent dat de VRBZO geen middelen meer heeft om onverwachte tegenvallers op te lossen. In de toekomst zal deze reserve ook weer aangevuld dienen te worden.

Jaar	Totaal bestuurlijke opdracht	Uit onderbesteding VRBZO	Uit reserve VBRZO	Van gemeenten
2026	€ 5.000.000	€ 1.000.000	€ 1.870.000	€ 2.130.000
2027	€ 6.000.000		€ 1.330.000	€ 4.670.000
2028	€ 6.000.000			€ 6.000.000

Financiën

In de ontwerpbegroting wordt voorgesteld om de gemeentelijke bijdrage voor 2026 met 3,95% te indexeren. Daarbovenop wordt een extra bijdrage gevraagd van de gemeenten voor zaken uit bestuursopdracht 1 'voldoen aan de wet- en regelgeving'.

2.1. Met betrekking tot de indexering wordt het volgende opgemerkt

De gemeentelijke bijdrage wordt met 3,95% geïndexeerd. Deze indexering bestaat uit een gewogen gemiddelde van de indexering van de loonkosten en de prijzen. De loonkosten worden met 4,70% geïndexeerd, terwijl het laatste bod van de vakbonden een indexering van 4% voor 2026 is. Hoewel het advies is geen zienswijze in te dienen, zullen we dit richting de VRBZO mededelen.

2.2. Extra bijdrage Bestuurlijke opdracht

Daarnaast wordt er voor het jaar 2026 een extra bijdrage gevraagd van de gemeenten totaal € 2.130.000,- (gedeelte voor de gemeente Bergeijk bedraagt in € 57.037) voor zaken uit bestuursopdracht 1 'voldoen aan de wet- en regelgeving'. In 2027 en 2028 neemt de bijdrage aan de bestuurlijke opdracht toe.

In onderstaande tabel staat het gevraagde extra budget van de gemeentelijke bijdrage ten opzicht van de huidige begroting. De indexatie wordt gedekt uit de stelpost prijsstijging.

	2026	2027	2028	2029
Begroting Bergeijk	€ 1.445.439	€ 1.445.439	€ 1.445.439	€ 1.445.439
Gemeentelijke bijdrage inclusief 3,95% indexatie	€ 1.502.534	€ 1.502.534	€ 1.502.534	€ 1.502.534
Totale Gemeentelijke bijdrage inclusief bestuurlijke opdracht	€ 1.559.571	€ 1.627.587	€ 1.663.202	€ 1.663.202
Mutatie	€ -114.132	€ -182.148	€ -217.763	€ -217.763
Dekking uit stelpost prijsstijging	€ 57.095	€ 57.095	€ 57.095	€ 57.095

Begrotingswijziging	€ -57.037	€ -125.053	€ -160.668	€ -160.668
---------------------	-----------	------------	------------	------------

Maatschappelijk verantwoord inkopen

[Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.](#)

Communicatie

Mededeling van uw besluit aan de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost vóór 8 juni 2025.

Uitvoering

N.v.t.

Bijlagen

- Raadsbesluit
- Aanbiedingsbrief Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2026
- Ontwerpbegroting Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2026
- Reactie voorzitter VRBZO op zienswijze 1^e begrotingswijziging en Regionaal Risicoprofiel
- Uitnodiging Regionale Raadsbijeenkomst Zienswijzen conceptbegrotingen gr-en

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

W.J.G. Delissen – van Tongerlo
Burgemeester (wnd.)